

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

SPRENDIMAS

DĖL UAB „K1“ 2016-04-18 SKUNDO NR. VS-16-021

2016 m. birželio 16 d. Nr. S-127 (7-82/2016)

Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
dalyvaujant šalims

Jelenai Krochmalienei
mokesčių mokėtojo įgaliotam asmeniui L. R. , Muitinės
departamento atstovei M. S.

2016 m. gegužės 31 d. posėdyje išnagrinėjusi UAB „K1“ (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Muitinės departamento prie Finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2016-03-25 sprendimo Nr. 1A-126, n u s t a t ė:

Muitinės departamentas ginčijamu sprendimu patvirtino Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) 2016 m. vasario 8 d. supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 6VM190202S, kuria Pareiškėjas pripažintas skolininku muitinei ir jam įregistruota mokestinė prievolė muitinei: 8215 Eur maitas, 1725 Eur importo PVM ir 995 Eur bauda.

Vilniaus TM, vadovaudamasi 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (toliau – BMK), 78 straipsniu, atliko 2015-03-13 elektroninės importo deklaracijos Nr. 15LTVR3000IM00A009 (toliau – EID) deklaruotų duomenų teisingumo patikrinimą ir nustatė, kad Pareiškėjas pagal minėtą EID iš Kambodžos importavo dviračius. Pareiškėjas, deklaruodamas prekes, pateikė Bendrijų lengvatų sistemos prekių sertifikatą Forma A Nr. KHLT501 06239 (toliau – Sertifikatas) ir deklaruotoms prekėms taikė 0 proc. tarifinę preferenciją. Vilniaus TM kilus abejonių dėl sertifikato autentiškumo, Muitinės departamentas kreipėsi į Kambodžos įgaliotą instituciją 2015 m. kovo 25 d. raštu Nr. (15.7/22)-3B-3227 dėl Sertifikato autentiškumo patikrinimo. Negavęs atsakymo, Muitinės departamentas 2015 m. spalio 6 d. raštu Nr. (15.7/22)-3B-10508 pakartotinai kreipėsi į Kambodžos instituciją, tačiau atsakymas iki šiol nėra gautas. Vilniaus TM, atsižvelgusi į tai, kad Pareiškėjas muitinio įforminimo metu nepateikė įrodymų, pagrindžiančių, kad dviračiai tranzito šalyje (Malaizijoje) nebuvo pakeisti ar kitaip perdirbti, pripažino Pareiškėją skolininku muitinei. Vilniaus TM supaprastinto patikrinimo ataskaita ištaisė EID nurodytą prekių papildomą TARIC kodą iš „B999“ į „C999“, pritaikė 14 proc. trečiųjų šalių muitą ir įregistravo mokestinę prievolę muitinei.

Dėl deklaruotų prekių kilmės Muitinės departamentas nurodė, jog, vadovaujantis 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatas (toliau – BMKĮN), 97t straipsnio 5 dalimi, jei esant pagrįstoms abejonėms per šešis mėnesius, kaip nustatyta 3 dalyje,

negaunamas atsakymas iš kompetentingų institucijų, siunčiamas antras pranešimas. Jeigu ir po antrojo pranešimo prašančiosios institucijos per keturis mėnesius nuo antrojo pranešimo išsiuntimo datos neinformuojamos apie patikrinimo rezultatus, tai prašančiosios institucijos turi teisę atsisakyti taikyti lengvatinius tarifus.

Remiantis 2014 m. liepos 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 822/2014, kuriuo leidžiama nukrypti nuo Reglamento (EEB) Nr. 2454/93 nustatytų prekių kilmės taisyklių, pagal bendrąją muitų tarifų lengvatų sistemą (toliau – BLS) taikomų Kambodžoje gaminamiems dviračiams dėl Malaizijos kilmės dviračių naudojimo taikant kumuliaciją, 4 ir 5 dalimis, Kambodžos dviračių pramonė yra priklausoma nuo detalių, kurių kilmės šalis yra kaimyninės šalys (Singapūras, Malaizija). Šios šalys anksčiau buvo BLS lengvatomis besinaudojančios šalys, tačiau nuo 2014 m. sausio 1 d. nebėra nei BLS reikalavimus atitinkančios, nei BLS lengvatomis besinaudojančios šalys. Vadovaujantis minėto reglamento 4 straipsniu, A formos kilmės sertifikatų, išduotų Kambodžos kompetentingų valdžios institucijų remiantis šio reglamento nuostatomis, 4 langelyje turi būti įrašytas patvirtinimas: „*Derogation – Commission Implementing Regulation (ES) No 822/2014*“.

Įvertinus tai, kad Pareiškėjo pateikto Sertifikato 4 langelyje nėra oficialaus Kambodžos kompetentingų valdžios institucijų patvirtinimo dėl prekių kilmės, o, priešingai, yra spaudas, kad sertifikatas yra išduotas atgaline data („*Issued Retrospectively*“), darytina išvada, kad Vilniaus TM, vadovaudamasi Europos Sąjungos teisės aktais, reglamentuojančiais lengvatų taikymą Kambodžoje gaminamiems dviračiams, pagrįstai atsisakė taikyti importo muitų lengvatą.

Pareiškėjas pateiktame skunde taip pat prašė panaikinti sprendimą taisyti 2015 m. kovo 13 d. importo deklaracijoje 15LTVR3000IM00A009 deklaruotų prekių papildomą TARIC kodą iš „B999“ į „C999“. Nagrinėjamu atveju TARIC papildomas kodas „B999“ yra reglamentuojamas pagal 2013 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 502/2013 ir taikytinas prekėms, gabenamoms iš Kinijos Liaudies Respublikos. TARIC papildomas kodas „C999“ yra reglamentuojamas 2015 m. gegužės 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/776, kuriuo yra išplečiamas Tarybos reglamentas (ES) Nr. 502/2013, ir taikytinas prekėms iš Kinijos Liaudies Respublikos, Kambodžos, Pakistano ir Filipinų. Pažymėtina, kad Vilniaus TM ištaisius TARIC papildomą kodą, galutinis antidempingo muitas, t. y. 48,5 proc., išliko toks pats. Kadangi Pareiškėjas pateiktoje importo deklaracijoje deklaravo, kad prekes gabeno iš Kambodžos, o ne iš Kinijos Liaudies Respublikos, darytina išvada, kad Vilniaus TM pagrįstai ištaisė EID TARIC papildomą kodą „B999“ į „C999“, todėl pagrindo tenkinti Pareiškėjo prašymą nėra.

Dėl atleidimo nuo baudos Mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 141 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytu pagrindu sprendime nurodyta, jog pagal MAĮ 141 str. 1 d. 1 punktą mokesčių mokėtojas yra atleidžiamas nuo baudos, jei įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo. Už mokėtino mokesčio į biudžetą sumažinimą skiriamos baudos laikomos griežta atsakomybe, kuriai esant mokesčių mokėtojo kaltė yra preziumuojama, t. y. laikoma, kad dėl mokesčio įstatymo pažeidimo kaltas mokesčio mokėtojas, jeigu jis neįrodo priešingai. Tokios pačios pozicijos laikosi ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – Teismas), kuris nurodė, kad baudos skyrimo atveju mokesčių mokėtojo kaltė visada yra preziumuojama (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-244/2013; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. vasario 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-15-141/2005*). Atsižvelgiant į tai, kad pateiktas Sertifikatas neatitinka teisės aktų reikalavimų ir Pareiškėjas nepateikė duomenų, pagrindžiančių, kad gabentos prekės tranzito šalyje nebuvo pakeistos ar perdirbtos, pagrindo atleisti Pareiškėją nuo baudos MAĮ 141 str. 1 dalies 1 punkto pagrindu nėra.

Dėl Pareiškėjo atleidimo nuo baudos MAĮ 141 str. 1 d. 2 punkto (*nuo baudos atleidžiama, jei mokesčių įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklauso nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti*) pagrindu sprendime nurodyta, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) šį atleidimo nuo baudos pagrindą sieja su nenugalimos jėgos poveikiu (*force majeure*) ir atsitiktinių aplinkybių poveikiu (*cas fortuiti*), kurių savo veikloje mokesčių mokėtojas nenumatė ir negalėjo numatyti, ir dėl šių aplinkybių poveikio atsiradę

padariniai negalėjo būti veikiami mokesčių mokėtojo valios (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-244/2013; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. kovo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-556-319/2011*). Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas, siekdamas pasinaudoti įstatymo suteiktu lengvatiniu 0 proc. importo muitų tarifu, privalėjo pateikti dokumentus, visiškai atitinkančius tarifinės preferencijos taikymo sąlygas. Pareiškėjas turėjo ir galėjo numatyti, kad pateiktas prekių kilmės Sertifikatas neatitinka Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimų, todėl priėjo prie išvados, jog nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo baudos MAĮ 141 str. 1 d. 2 punkto pagrindu.

Pareiškėjas su skundžiamu sprendimu nesutinka ir prašo Komisijos jį panaikinti bei įpareigoti Muitinės departamento Pareiškėjo skundą nagrinėti iš naujo.

Pareiškėjas mano, jog šioje byloje buvo pažeisti Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 4 straipsnyje nurodyti principai, kad mokesčių administratorius, nagrinėdamas jo skundą, nesivadovavo MAĮ 6 str. įtvirtintu teisingumo principu, MAĮ 8 str. 3 dalyje įtvirtintais protingumo ir teisingumo kriterijais, nesivadovavo LVAT praktika, pagal kurią reikšmingomis aplinkybėmis, sprendžiant atleidimo nuo ekonominių sankcijų klausimą, pripažįstamos mokesčio patikrinimo, mokesčio ginčo trukmė, mokesčių administratoriaus kontrolės veiksmų operatyvumas, paties mokėtojo elgesys.

Pareiškėjo mokesčio patikrinimas vyksta jau reikšmingą laikotarpį, todėl mokesčių administratoriaus kontrolės veiksmai nėra operatyvūs. Pareiškėjas teikia informaciją ir aktyviai dalyvauja, sprendžiant mokesčio ginčą, tačiau mokesčių administratoriaus neveiklumas trikdo Pareiškėjo įprastą ūkinę komercinę veiklą.

Vadovaujantis protingumo ir teisingumo kriterijais, mokesčio patikrinimas privalo būti atliekamas nepažeidžiant mokesčių mokėtojų teisių, vertinamas mokesčių mokėtojų sąžiningumas ir kt. Šių kriterijų taikymas yra ypač aktualus, kai nėra pakankamai duomenų (esant jų prieštaravimui), leidžiančių tinkamai ir objektyviai atlikti atitinkamas administravimo procedūras.

Muitinės departamentas, vertindamas prieštarigus duomenis dėl EID deklaruotų prekių kilmės ir Sertifikato autentiškumo, turėjo juos išnagrinėti Pareiškėjo atleidimo nuo įregistruotos mokesčio prievolės ir baudos aspektu.

Pareiškėjas nesutinka, jog jis turėjo ir galėjo numatyti, kad muitinio įforminimo metu pateiktas prekių kilmės Sertifikatas neatitinka ES teisės aktų reikalavimų. Pareiškėjas pateikė visus jo turimus dokumentus, tuo tarpu Muitinės departamentas, nagrinėdamas Pareiškėjo atleidimo nuo baudos klausimą, rėmėsi vien *force majeure* aplinkybėmis. Pareiškėjas nurodė, jog jis taip pat negalėjo daryti jokios įtakos dėl Kambodžos įgaliotos institucijos netinkamai užpildyto sertifikato ir šios institucijos nebendradarbiavimo su Muitinės departamentu, dėl ko yra atsiradęs netinkamas mokesčio prievolės vykdymas.

Iš bylos medžiagos matyti, kad skundžiamas sprendimas yra tvirtintinas.

Ginčas byloje yra kilęs dėl Pareiškėjo iš Kambodžos įmonės „O1“ pagal EID importuotų prekių (dviračių) kilmės nustatymo ir papildomai mokėtinų importo mokesčių apskaičiavimo pagrįstumo. Pareiškėjas, importuodamas prekes, deklaravo Kambodžos prekių kilmę, nurodė preferencijos kodą „200“ ir prekėms taikytiną 0 proc. maito tarifą. Preferencinei Kambodžos kilmei pagrįsti Pareiškėjas pateikė A formos kilmės Sertifikatą Nr. IA2012-0214466 (2012-11-23), Nr. IA2012-0216064 (2012-11-27) ir Nr. IA2012-0216066 (2012-11-27) (Supaprastinto patikrinimo ataskaitos 3.1.1 punktas, 1 lentelė). Tuo tarpu Vilniaus TM deklaruotos prekių kilmės nepripažino ir taikė ne 0 proc. lengvatinį, o 14 proc. trečiųjų šalių maito tarifą ir atitinkamai perskaičiavo mokėtinus importo mokesčius.

Byloje nustatyta, jog Vilniaus TM, siekdama įsitikinti Pareiškėjo pateiktą A formos kilmės sertifikatų autentiškumu bei juose esančios informacijos teisingumu, vadovaudamasi BMK 97t straipsniu, kreipėsi į Muitinės departamentą dėl kilmės dokumentų išsiuntimo eksporto valstybės kompetentingoms institucijoms. Muitinės departamentas 2015 m. kovo 25 d. raštu Nr. (15.7/22)-

3B-3227 kreipėsi į Kambodžos įgaliotą instituciją dėl Sertifikato autentiškumo patikrinimo. Negavęs atsakymo, Muitinės departamentas 2015 m. spalio 6 d. raštu Nr. (15.7/22)-3B-10508 pakartotinai kreipėsi į Kambodžos instituciją, tačiau atsakymas nebuvo gautas.

Komisija pažymi, jog, remiantis BMK 78 straipsnio 2 ir 3 dalimis, muitinė, siekdama įsitikinti deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumu po prekių išleidimo, turi teisę tikrinti prekybos dokumentus ir duomenis, susijusius su atitinkamų prekių importo arba eksporto operacijomis arba su paskesnėmis prekybos šiomis prekėmis operacijomis. Jeigu pakartotinai patikrinus deklaraciją arba atlikus tikrinimą po prekių išleidimo, paaiškėja, kad atitinkamos muitinės procedūros atlikimo tvarką reglamentuojančios nuostatos buvo taikomos remiantis neteisinga arba neišsamia informacija, muitinė, remdamasi naujai surinkta informacija, laikydamosi nustatytų nuostatų, imasi priemonių, būtinų susidariusiai padėčiai sureguliuoti.

Remiantis BMKĮN 97 t straipsnio 2 ir 3 dalimis, jeigu eksportuojančios lengvatomis besinaudojančios šalies kompetentingoms vyriausybinėms institucijoms pateikiamas prašymas atlikti paskesnę A formos kilmės sertifikatų patikrinimą, toks patikrinimas atliekamas ir jo rezultatai valstybių narių muitinėms pranešami ne vėliau kaip per šešis mėnesius [...]. Šie rezultatai turi padėti nustatyti, ar atitinkamas prekių kilmės įrodymas taikomas faktiškai eksportuotiems produktams ir ar šie produktai gali būti laikomi lengvatomis besinaudojančios šalies kilmės produktais. Šio straipsnio 5 dalyje yra nurodyta, jog jei esant pagrįstoms abejonėms per šešis mėnesius, kaip nustatyta 3 dalyje, negaunamas atsakymas iš kompetentingų institucijų, siunčiamas antras pranešimas. Jeigu ir po antrojo pranešimo prašančiosios institucijos per keturis mėnesius nuo antrojo pranešimo išsiuntimo datos neinformuojamos apie patikrinimo rezultatus, tai prašančiosios institucijos turi atsisakyti suteikti teisę taikyti lengvatinius muitų tarifus, išskyrus išimtines aplinkybes.

ESTT 2012 m. lapkričio 8 d. sprendime byloje C-438/11 („*Lagura Vermögensverwaltung GmbH*“) yra pažymėjęs, kad vėlesnio patikrinimo tikslas – patikrinti A formos kilmės sertifikate nurodytos kilmės teisingumą. Taigi, jeigu vėlesnis patikrinimas neleidžia patvirtinti A formos kilmės sertifikate nurodytos prekių kilmės, darytina išvada, kad jų kilmė nežinoma, todėl kilmės sertifikatas išduotas ir lengvatinis muitų tarifas pritaikytas nepagrįstai (17–18 punktai bei juose nurodyta praktika). ESTT minėtame sprendime taip pat konstatavo, jog, savaime suprantama, kad Sąjunga neturi atsakyti už importuotojo tiekėjų neteisėtų veiksmų žalingas pasekmes. Pareiga įrodyti, jog kilmės sertifikatas išduotas pagal teisingus eksportuotojo pateiktus faktus, tenka apmokestinamajam asmeniui. Žinoma, dėl to, kad apmokestinamajam asmeniui nustatoma tokia įrodinėjimo pareiga, šis asmuo gali patirti žalos, be kita ko, tuomet, kai jis iš valstybės, kuriai taikomos tarifų lengvatos, sąžiningai importavo prekes, kurių kilmė vėliau per vėlesnį patikrinimą buvo užginčyta dėl tariamai neteisėtų eksportuotojo deklaracijų. Tačiau reikia priminti, kad informuotas ir su teisine padėtimi susipažinęs ūkio subjektas, vertindamas privalumus, kurių gali suteikti prekyba prekėmis, kurioms gali būti taikomos tarifų lengvatos, turi atsižvelgti į jo tyrinėjamoje rinkoje esančią riziką ir ją priimti kaip priklausančią įprastų verslo trukdžių kategorijai (33, 38–40 punktai).

Komisija, įvertinusi tai, kad Muitinės departamentas, BMKĮN 97t straipsnio nustatyta tvarka atlikęs paskesnę Pareiškėjo pateikto Sertifikato patikrinimą, iš Kambodžos kompetentingos institucijos negavo Sertifikate nurodytų prekių Kambodžos kilmės patvirtinimo, taip pat atsižvelgdama į aukščiau nurodytas BMK 78 str. ir BMKĮN 97t straipsnio 5 dalies nuostatas bei ESTT praktiką dėl importuotojui tenkančios įprastos verslo rizikos, susijusios su prekyba prekėmis iš valstybės, kuriai taikomos tarifų lengvatos, daro išvadą, jog šioje byloje pagrįstai nepripažinta Pareiškėjo deklaruota importuotų prekių preferencinė Kambodžos kilmė ir atitinkamai pagrįstai Pareiškėjui buvo papildomai apskaičiuoti mokėtini importo mokesčiai bei su jais susijusios sumos.

Komisija, pasisakydama dėl skundžiamame sprendime nurodytos aplinkybės, jog Pareiškėjas nepateikė įrodymų, pagrindžiančių, kad dviračiai tranzito šalyje (Malaizijoje) nebuvo pakeisti ar kitaip perdirbti, nurodo, jog pagal BMKĮN 74 straipsnį preferenciniams muitams taikyti numatytos sąlygos dėl prekių transportavimo iš lengvatomis besinaudojančios šalies, t. y. jog produktai, deklaruoti išleisti į laisvą apyvartą Europos Sąjungoje, turi būti tie patys, kaip ir

produktai, eksportuoti iš lengvatomis besinaudojančios šalies, kurios kilmės jie yra laikomi, t. y. prieš tai, kai produktus deklaruojama išleisti į laisvą apyvartą, jie neturi būti kaip nors pakeičiami ar perdirbami, arba jiems neturi būti taikomos operacijos, išskyrus tas, kurios yra būtinos gerai produktų būklei išlaikyti ir pan. Tačiau šios sąlygos dėl prekių transportavimo iš lengvatomis besinaudojančios šalies, atsižvelgiant į jau minėtą BMKĮN 97t straipsnio 5 dalį, galėtų būti savarankiškas pagrindas atsisakyti taikyti preferencinį maito tarifą, jeigu importuotojas (Pareiškėjas) nesugebėtų įrodyti, jog muitinei pateiktos prekės, kurias deklaruojama išleisti į laisvą apyvartą Europos Sąjungoje, yra tos pačios, kaip ir išgabentosios iš eksportuojančios lengvatomis besinaudojančios šalies, ir kad jos nebūtų kaip nors pakeliui pakeistos arba pakitusios (žr. 2010-11-18 Komisijos reglamento (ES) Nr. 1063/2010 įžanginės dalies 16 punkto 2 pastraipą). Nagrinėjamu atveju, konstatavus, kad Pareiškėjo importuotoms prekėms preferencinis maito tarifas pagrįstai buvo netaikytas BMKĮN 97t str. 5 dalies pagrindu, BMKĮN 74 str. nurodytų transportavimo sąlygų įrodinėjimas yra perteklinis ir teisiškai nereikšmingas.

Pareiškėjas, vadovaudamasis MAĮ 141 str. 1 d. 2 punktu, taip pat prašo atleisti jį nuo paskirtos 10 proc. dydžio importo mokesčių baudos.

Aiškinant MAĮ 141 str. 1 d. 2 punkte numatytą taisyklę pagal tai, kaip ji suprantama LVAT praktikoje (2005-02-09 nutartis adm. byloje Nr. A¹⁵-141-2005), darytina išvada, kad šis atleidimo nuo delspinigių pagrindas sietinas su nenugalimos jėgos poveikiu (*force majeure*) ir atsitiktinių aplinkybių poveikiu (*cas fortuit*), kurių savo veikoje mokesčio mokėtojas nenumatė ir negalėjo numatyti ir dėl šių aplinkybių poveikio atsiradę padariniai negalėjo būti veikiami mokesčių mokėtojo valios. Minėtomis aplinkybėmis pripažįstamos gamtos jėgos, valstybinės valdžios institucijų neteisėti veiksmai ir žmogaus poveikis. Tačiau žmogaus poveikis mokesčio mokėtojo veiklai tik tada eliminuoja mokesčio mokėtojo valią, kai prieš jį naudojamas absoliutus smurtas (*vis absoluta*), kurio mokesčio mokėtojas negali išvengti, jam pasipriešinti ar nuo jo apsiginti.

Pareiškėjas nurodo, jog jis negalėjo numatyti, kad muitinio įforminimo metu pateiktas prekių kilmės Sertifikatas neatitinka ES teisės aktų reikalavimų ir negalėjo daryti jokios įtakos dėl Kambodžos įgaliotos institucijos netinkamai užpildyto Sertifikato ar šios institucijos nebendradarbiavimo su Lietuvos muitine, dėl ko yra atsiradęs netinkamas mokestinės prievolės vykdymas.

Pirmiausia, akcentuotina tai, kad BMK įtvirtina objektyvią deklaranto atsakomybę už jo deklaruotų duomenų teisingumą. BMKĮN 199 str. 1 dalis bei Bendrojo administracinio dokumento pildymo instrukcijos, patvirtintos Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2004-04-13 įsakymu Nr. 1B-329, 34 punktas nustato, kad pateikus muitinės įstaigai deklaranto arba jo atstovo pasirašytą muitinės deklaraciją arba bendrojo administracinio dokumento 4-ąjį egzempliorių, asmuo, kurio vardu deklaruojamos prekės, pareiškia, kad jis deklaruoja minėtas prekes nurodytai muitinės procedūrai arba kitam muitinės sankcionuotam veiksmui įforminti arba prekių turimam Bendrijos prekių muitiniam statusui įrodyti. Šis asmuo, neapribojant teisės taikyti teisės aktų nustatytas sankcijas, tampa atsakingas už deklaracijoje pateiktos informacijos teisingumą, kartu su deklaracija pateiktų dokumentų tikrumą ir visų prievolių, susijusių su deklaracijoje nurodytos muitinės procedūros arba kito muitinės sankcionuoto veiksmo taikymo pradžia, įvykdymą, taip pat ir teisingą mokesčių apskaičiavimą bei savalaikį jų sumokėjimą. Už visų minėtų prievolių tinkamą įvykdymą (ir „už deklaracijoje pateiktos informacijos teisingumą, kartu su deklaracija pateiktų dokumentų tikrumą“) atsakomybė teisės aktais numatyta ne prekių pardavėjui ar eksportuotojui, o asmeniui, „kurio vardu deklaruojamos prekės“. Taigi, būtent mokėtojas yra atsakingas už tinkamą savo mokestinių prievolių vykdymą, todėl jis turi imtis visų galimų priemonių sumažinti galimą veiklos riziką, tiek įsitikindamas savo kontrahento veiklos legitimumu, tiek sutartiniuose santykiuose numatydamas patiriamos nepageidaujamos veiklos rizikos, patiriamų nuostolių atlyginimo mechanizmą. Kaip minėta aukščiau nurodytame ESTT sprendime *Lagura Vermögensverwaltung GmbH* byloje, pareiga įrodyti, jog kilmės sertifikatas išduotas pagal teisingus eksportuotojo pateiktus faktus, tenka apmokestinamajam asmeniui. Žinoma, dėl to, kad apmokestinamajam asmeniui nustatoma tokia įrodinėjimo pareiga, šis asmuo gali patirti žalos, be kita ko, tuomet, kai jis iš valstybės, kuriai taikomos tarifų lengvatos, sąžiningai

importavo prekes, kurių kilmė vėliau per vėlesnį patikrinimą buvo užginčyta dėl tariamai neteisingų eksportuotojo deklaracijų. Tačiau informuotas ir su teisine padėtimi susipažinęs ūkio subjektas, vertindamas privalumus, kurių gali suteikti prekyba prekėmis, kurioms gali būti taikomos tarifų lengvatos, turi atsižvelgti į jo tyrinėjamoje rinkoje esančią riziką ir ją priimti kaip priklausančią įprastų verslo trukdžių kategorijai. Ginčo byloje nėra pateikta duomenų apie tai, kad Pareiškėjas domėjosi savo kontrahento veiklos specifika, dokumentais ar būtų siekęs išsiaiškinti susidariusią padėtį dėl netinkamo prekių kilmės deklaravimo su prekių tiekėju. Pareiškėjas, žinodama apie tai, kad jis yra atsakingas tiek už deklaracijoje pateikiamų duomenų teisingumą, tiek už prekių kilmę įrodančių dokumentų tikrumą, nebuvo pakankamai atidus ir rūpestingas. Todėl tai, kad A kilmės sertifikatai buvo išduoti, Pareiškėjos kontrahentui galimai pateikus neteisingus duomenis, neeliminuoja paties Pareiškėjo atsakomybės už tinkamą mokestinių prievolių vykdymą. Ginčo byloje nėra pagrindo teigti, jog patikrinimo metu Vilniaus TM nustatyti mokesčiai pažeidimai buvo sąlygoti aplinkybių, kurias įstatymų leidėjas įvardija MAĮ 141 str. 1 d. 2 punkte, todėl nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo paskirtos 10 proc. 995 Eur dydžio importo mokesčių baudos.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Finansų ministerijos 2016-03-25 sprendimą Nr. 1A-126.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė